

Barmhartigheid draagt vrucht

Op 20 november sluit paus Franciscus het Jubeljaar van de Barmhartigheid af

- ▶ Tevreden pelgrims naar heilige deuren in Rome en in bisdommen
- ▶ Hernieuwde aandacht voor de biecht
- ▶ Begrip barmhartigheid werd uitgediept

Erik DE SMET

Op 20 november sluit paus Franciscus in Rome de heilige deur. Daarmee eindigt ook het Jaar van de Barmhartigheid. Hoe blikken we terug op dit buitengewoon Jubeljaar? Mgr. Luc Van Looy, bisschop van Gent, ziet een aantal elementen. De bedevaarten naar Rome en de heilige deuren elders lieten pelgrims niet onberoerd en het begrip barmhartigheid werd inhoudelijk verdiept.

„Vooraf was ik wat bevreesd voor het gebruik van het woord 'barmhartigheid', geeft Van Looy toe. „Klonk het woord in Vlaanderen niet wat ouderwets? Ik denk dat vele christenen bij ons nu ook de geestelijke werken van barmhartigheid, zoals troosten, begeleiden of de weg wijzen, hebben leren kennen. Ze zijn als het ware de pedagogische onderaan voor de naakten kleden of de hongerigen spijzen.”

Vroeger was er tijdens een Jubeljaar slechts in Rome een heilige deur. De paus suggereerde om in alle bisdommen een poort van de barmhartigheid te openen. Ilse Dupont was in Antwerpen betrokken bij het onthaal van pelgrims bij de heilige deur van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. „Altijd was er een vrijwilliger die de mensen welkom heette, in de Sint-Antoniuskapel stond het heilig sacrament uitgesteld en er

was biechtgelegenheid”, vertelt ze. „Voor ons was het een revelatie. We leerden onthalen zoals ze dat in Engelse kathedralen doen. We ontdekten een nood en hoe we eraan konden beantwoorden. Dat intense onthaal willen we voortzetten.”

Zowel Ilse Dupont als bisschop Van Looy wijzen op de herontdekking van de biecht door de pelgrims. „Priesters waren verbaasd,” zegt Ilse Dupont. „Ze dachten tijdens de permanentie bij de poort wat rust te vinden, maar ze werden steeds aangesproken, ook door jongeren, voor het sacrament van de verzoening. Ook deze dynamiek willen we in de toekomst in de kathedraal bewaren.”

Mgr. Gaby Quicke werkt in Rome voor de Raad voor de Eenheid van de Christenen en zag dagelijks de vele pelgrims uit de wereldkerk. Ook Vlamingen bleken opgetogen na een bedevaart naar Rome. „De paus opende niet enkel in Rome een heilige deur, hij deed dat ook in de Centraal-Afri-

De omslag die de paus realiseert is niet voor iedereen vanzelfsprekend

kaanse Republiek”, vertelt Quicke. „De universaliteit is sterk aanwezig in Rome. In de massa pelgrims herken je de eigenheid van de plaatselijke Kerken.”

Gaby Quicke herinnert zich ook tal van symbolische momenten met de paus tijdens het Jubeljaar, zoals het verrassingsbezoek aan vluchtelingen op het Griekse eiland Lesbos of de bezoeken aan Romeinse bejaardentehuizen of gevangenen. „De paus brengt in praktijk wat hij predikt”,

zegt hij. „Tijdens audiënties omhelst hij mensen als symbool van barmhartigheid. Dat grijpt velen sterk aan, ook niet-katholieken.”

Bisschop Van Looy ziet, zeker sinds de recentste bisschoppensynode, een omslag in de Kerk. „Het veroordelen van mensen ruimt plaats voor het beluisteren, begrijpen en begeleiden. Op de bisschoppensynode over het gezin vorig jaar, ervoeren de deelnemers die ommekeer duidelijk. Ja, wij zijn de afgelopen tijd met de Kerk aan een nieuw tijdperk begonnen.”

„Augustinus zei reeds dat de Kerk niet moet veroordelen”, zegt Quicke. „Maar de omslag die paus Franciscus nu realiseert, is niet voor iedereen evident en stoot soms op weerstand. Paus Franciscus beoefent wat ik noem een geïncarneerde theologie. Hij toont zelf wat barmhartigheid is. Hij gaat bijvoorbeeld zelf biechten om te laten zien dat ook hij een zondaar is. Hij nodigt ons uit naar de randgebieden te gaan, want ook daar is God aanwezig. Dat klonk uitdrukkelijk tijdens dit Jubeljaar.”

Barmhartigheid en vreugde lijken daarmee de twee kernbegrippen van Franciscus' pauschap. „De vreugde is de vrucht van vergeving en verzoening”, besluit Luc Van Looy. „Ze groeit uit het besef dat iedereen - ook andere christenen, vluchtelingen en armen - erbij hoort in de Kerk, maar ook in het familielevens. Velen bij ons ervaren een dergelijke vreugde als ze contact hebben met vluchtelingen of een gedetineerde bezoeken. Die vreugde komt voort uit barmhartigheid.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

Pelgrims stappen door de heilige deur van de Sint-Pietersbasiliek in Rome. © KNA-Bild

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Getekende ventjes

„Toegegeven, we gedroegen ons een beetje protserig, mijn goede jeugdvriend Bert en ik, toen we op de middelbare school ons eindwerk de titel *De sociolinguïstiek in de negende kunst* mee-gaven. Dat klonk een pak intellectueler dan het was. We hadden ook gewoon over taalgebruik in strips kunnen spreken, maar dat vonden we toen te gewoontjes. Want wat waren we dol op stripverhalen. Al mijn zakgeld ging eraan op. Het resultaat? Een wandkast vol strips, enkele duizenden bij elkaar, tot vreugde van mijn kinderen.

Meer dan een halve meter in die kast wordt ingenomen door albums van Nero, de bekende (anti)held van Marc Sleen. Met het overlijden van Sleen heeft nu ook de derde en laatste grondlegger van de Vlaamse krantenstrip ons verlaten, na Willy Vandersteen en Jef Nys. Van die drie was Marc Sleen veruit mijn favoriet. Terwijl Vandersteen en Nys hun reeksen toevertrouwden aan studiowerk, bleef Sleen het grootste deel van zijn leven alleen werken. *Suske en Wiske* en *Jommeke* werden gepolijst bandwerk, *Nero* bleef een feest van sprankelende fantasie.

Wat een fantastische personages kregen we van Marc Sleen cadeau. De onverzettelijke feministe Madam Pheip en de compleet geschifte piraat Abraham Tuizentfloot zijn mijn persoonlijke favorieten. Wie *Nero* las, zag de wereldgeschiedenis paraderen in een kolderieke stoet. Al mochten we net zo goed genieten van de knip-oog naar het alledaagse, in Sleens minder bekende reeks *Octaaf Keunink*, over een brave kantoorbediende die niet veel in de melk te brokken had bij zijn bazige vrouw Beva.

Ooit waren stripverhalen het uithangbord van de Vlaamse kranten. *De Standaard* en *Het Volk* stredden in 1965 op het scherp van de snede om de rechten op *Nero*. Hoeveel mensen lazen de krant toen niet van achteren naar voren, om te beginnen met de 'getekende ventjes'?

Ook aan Franstalige zijde zit de Belgische strip ver voorbij zijn gloriejaren. Franstalig België, en dan vooral Brussel, was ooit het mekka van de Europese stripwereld. De naoorlogse decennia kenden een grote bloei van de stripweekbladen *Tintin/Kuifje* en *Spirou/Robbedoes*, die een stoet aan bekende striptekenaars opleverden. Denk maar aan Hergé (*Kuifje*), Franquin (*Guust Flater*) en Peyo (*De Smurfen*). Of aan Jijé, voluit Joseph Gillain, die vandaag grotendeels vergeten is, maar eigenlijk de belangrijkste grondlegger van het Europese stripverhaal was. De schaarse Vlamingen in dit rijtje, zoals Morris (*Lucky Luke*), werkten in het Frans en werden achteraf vertaald naar het Nederlands. Zo sterk stond toen de Franstalige stripscène.

De Vlaamse krantenstrip en de Franstalige weekbladstrip verschillen onderling sterk, het waren zelfs gescheiden werelden. Beiden verschaften ze echter hele generaties jonge en minder jonge lezers urenlang plezier. Die hoogdagen van de Belgische strip zijn helaas voorbij, op enkele populaire reeksen na, zoals *Kiekeboe*, *XIII of Thorgal*. De stripwereld is meer internationaal geworden. Meer commercieel ook, met ziellose pulpreeksen die soms afgeleiden zijn van populaire tv-series. Af en toe ook meer volwassen, met heuse strip-mans op hoog niveau.

De huidige stripwereld geeft weinig ruimte aan nieuwe talenten, al manifesteren zich toch enkele Vlaamse tekenaars. Die zijn helaas zelden bekend bij een breed publiek. Luc Cromheecke won recentelijk nog de Vlaamse Cultuurprijs voor Letteren. Marc Legendre en Nix genieten ook nog een zekere bekendheid. Misschien moet u zelf eens op zoek gaan naar het werk van jonge talenten met potentieel, zoals Judith Vanistendael, Brecht Evens, Pieter De Poortere of onze eigen huistekenaar Reinhart Croon.

Alvorens u dat doet, mag u echter bij de dood van Marc Sleen nog eens schaamteloos nostalgisch zijn en met veel heimwee terugdenken aan de avontuurlijke en dolkomische strips van uw jeugd. Haal ze maar uit de kast, veel leesgenot. 99

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be